

2013-01-17

Dnr 2012/01854

Kulturdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Nya villkor för public service (SOU 2012:59)

Betänkande av Public service-kommittén

Kommittén föreslår ett flertal ändringar i public serviceverksamheten. Riksgälden lämnar inga synpunkter på förslagen som berör själva radio- och TV-verksamheten. Vi berörs endast av förslagen i kapitel 6 och 8 som avser finansieringen av verksamheten.

Kapitel 6 Framtidens radio- och TV-avgift är inte föremål för remissbehandling. Vi hänvisar därför till våra tidigare lämnade synpunkter om finansieringen av public service verksamheten i remissvaren från 2005-05-25 på SOU 2005:1 och 2 (Dnr 2005/347) och 2008-09-29 på SOU 2008:64 (Dnr 2008/1144) och avvaktar med att lämna ytterligare synpunkter på finansieringen till dess att regeringen återkommit med ett nytt beslutsunderlag avseende hur radio- och TV-avgiften bör vara utformad.

Kammarkollegiets förvaltning av medlen på rundradiokontot

Kommitténs förslag

Av författningsförslagets 7 § fjärde stycket framgår att Kammarkollegiet ska svara för förvaltningen av avgiftsmedlen som placerats på räntebärande konto i Riksgälden (rundradiokontot). I författningskommentarerna till samma paragraf fjärde stycket (sid 427) redovisas villkoren för förvaltningen, bland annat att bästa möjliga avkastning ska uppnås.

Riksgäldens synpunkter

Riksgälden fungerar som statens internbank. I vår inlåning tillämpar vi en internprissättning baserad på upplåningskostnaderna för staten. Räntorna uppdateras en gång per dag. En approximation görs av rådande marknadsräntor. Myndigheterna har begränsade tillgodohavanden utan någon aktiv förvaltning. Statens internbank är således uppbyggd för att löpande hantera likviditetsöverskott och är inte anpassad för en omfattande eller aktiv tillgångsförvaltning med syfte att uppnå bästa möjliga avkastning.

Myndigheter som samtidigt aktivt vill förvalta större kapitalbelopp på marknaden kan komma att utnyttja avvikelser mellan marknadsräntor och de internräntor som tillämpas i inlåningen på ett sätt som blir kostsamt för statskassan. Av den anledningen har bland annat Insättningsgarantifonden (IG-fonden) och Kärnavfallsfonden (KAF) fått

möjlighet att placera i statspapper, förutom att under vissa villkor placera medel på räntebärande konto i Riksgälden.

Om en aktiv förvaltning som ger bästa möjliga avkastning krävs bör medlen inte placeras på räntebärande konto i Riksgälden utan i statspapper. Avkastningen kommer att tillfalla programföretagen.

Momsavräkning över konto i Riksgälden

Kommitténs förslag

Varor och tjänster från externa producenter blir dyrare än egen produktion i public service-verksamheten sett från programföretagens sida (om än inte för staten som helhet) eftersom den ingående momsens stannar som en kostnad hos programföretagen. Det finns därmed en risk för att konkurrensen mellan extern och egen produktion snedvrids.

Baserat på ESVs rapport om modeller för momskompensation (ESV 2009:17) lämnar kommittén förslag på hur konkurrensneutraliteten kan öka i utförandet av tjänster. Kravet i kommitténs uppdrag är att förslaget inte ska ha några statsfinansiella konsekvenser (sid 455). Kommittén har modifierat ESVs modell 1 så till vida att ingen kredit ska beviljas för att finansiera ett eventuellt underskott under en viss period.

Moms ska alltså avräknas över ett konto i Riksgälden. Kontot ska gälla utan kredit. Till kontot ska föras en på förhand fastställd andel av avgiften. Kontot ska belastas med kostnaden för ingående moms. Om det inte finns medel på kontot vid slutet av året ska momsens i sin helhet belasta avgiftsdelen exklusive moms. Ett underskott ska därmed alltid bäras av programföretagen eller av avgiftsbetalarna.

Riksgäldens synpunkter

Riksgälden föredrog i sitt remissvar på ESVs rapport modell 2b, en kompensation netto via statsbudgeten. Denna modell bygger på liknande principer som gäller för att likställa intern och extern produktion i statliga myndigheter och i den kommunala sektorn.

Anledningen till skapandet av modell 1 Konto i Riksgälden och modell 2a och 2b Finansiering brutto respektive netto över statsbudgeten var att momskompensationen hade statsfinansiella konsekvenser i form av subvention av underskott i momshanteringen.

Den av kommittén nu föreslagna momsavräkningsmodellen ska varken finansieras via statsbudgeten eller via en kredit i Riksgälden. Modellen är en ren avräkningsmodell. Eftersom modellen inte har några statsfinansiella konsekvenser i form av kredit i Riksgälden, anser vi att det inte finns någon anledning att göra avräkningen över ett särskilt konto i Riksgälden. Avräkningen av momsens andel av avgiften kan i stället

görs över ett internt konto i verksamheten och redovisas i verksamhetens årsredovisning.

Om radio- och TV-avgiften, som kommittén föreslår i kapitel 6, ska föras till ett räntebärande konto i Riksgälden (rundradiokontot) kan även momsbeloppen föras till samma konto i Riksgälden. Utgifter och inkomster, inklusive moms, kan föras till samma räntebärande konto. Denna hantering stämmer överens med hur momshanteringen är utformad i såväl skatte- som avgiftsfinansierade statliga myndigheter.

I detta ärende har biträdande riksgäldsdirektör Pär Nygren beslutat efter föredragning av Anita Nyqvist. I den slutliga handläggningen har avdelningschef Jenny Rolling deltagit. I handläggningen har Josefine Söremark, Mikael Bergman och Bo Fastrup också deltagit.

Pär Nygren, beslutande

Anita Nyqvist, föredragande